

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตำแหน่งศาสตราจารย์ของพนักงานมหาวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๐๙.๒/๒๑๑๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่มาตรา ๑๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่า “ก.พ.อ. มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล..... และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว” และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดว่า “.....การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ และตำแหน่งศาสตราจารย์ให้รัฐมนตรีนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง” จากความในมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๒๘ ก.พ.อ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษานั้น

เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับข้อหารือจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตำแหน่งศาสตราจารย์ของพนักงานมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงขอหารือ ดังนี้

๑. กรณีมหาวิทยาลัยได้พิจารณากำหนดตำแหน่งรองศาสตราจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย (เฉพาะที่ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณในหมวดเงินเดือนทุนทั่วไป) ให้ดำรงตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ. กำหนดเช่นเดียวกับการพิจารณากำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และเมื่อได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์แล้วสามารถนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ เช่นเดียวกับการพิจารณาของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้หรือไม่

๒. ถ้าหากพนักงานมหาวิทยาลัยตามข้อ ๑ สามารถเสนอเรื่องโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์ได้ จะมีการพิจารณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งย้อนหลังสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยที่ได้รับการอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งก่อนหน้าที่จะมีการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ได้หรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๘๑๕ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการการศึกษา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าวประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีมหาวิทยาลัยให้สิทธิพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ (เฉพาะที่ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุนทั่วไป) ประเมินเพื่อดำรงตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์ได้โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ. กำหนดเช่นเดียวกับการพิจารณา กำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เมื่อได้รับการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์แล้วจะสามารถนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้หรือไม่ นั้น

คณะกรรมการการศึกษา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า มาตรา ๓๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ได้แก่ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ อีกทั้ง มาตรา ๓๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ได้บัญญัติให้ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต้องมีคุณวุฒิความสามารถทางการสอนและผลงานวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย โดยบทบัญญัติทั้งสองมาตราดังกล่าว มิได้ระบุว่า ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะเท่านั้น หากแต่ต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ เป็น “คณาจารย์ประจำ” ของมหาวิทยาลัย และมีความรู้ความสามารถทางการสอนและผลงานทางวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ปัจจุบันมีพนักงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีฐานะเป็นคณาจารย์ประจำ มีคุณวุฒิความสามารถทางการสอนและผลงานทางวิชาการครบถ้วนที่จะได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็น

^๑มาตรา ๓๔ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

^๒มาตรา ๓๕ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต้องมีคุณวุฒิความสามารถทางการสอน และผลงานวิชาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

อาจารย์ต้องได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือมีความชำนาญพิเศษในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์นั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ตามข้อบังคับของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรของมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๙ อันเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ. กำหนดเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบกับ มาตรา ๑๗ (๘)^๓ และมาตรา ๓๕^๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ก็ได้บัญญัติให้การดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งศาสตราจารย์เป็นอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) จึงเห็นว่า พนักงานมหาวิทยาลัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นผู้ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุนทั่วไป หรือจากงบประมาณของมหาวิทยาลัยก็ตาม เมื่อได้รับการพิจารณาให้กำหนดตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ. กำหนดเช่นเดียวกับการพิจารณากำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว สภามหาวิทยาลัยย่อมมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้รัฐมนตรีนำเสนอ นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้

ประเด็นที่สอง ถ้าหากพนักงานมหาวิทยาลัยตามข้อ ๑ สามารถเสนอเรื่องโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์ได้ จะมีการพิจารณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งย้อนหลังสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยที่ได้รับการอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ก่อนหน้าที่จะมีการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เป็นครั้งแรกตามข้อหาหรือประเด็นที่ ๑ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อพนักงานมหาวิทยาลัยได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ. กำหนดแล้ว ไม่ว่าจะได้รับการพิจารณาอนุมัติเมื่อใด ย่อมเป็นหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยมาตั้งแต่ต้นที่จะต้องเสนอให้รัฐมนตรีนำเสนอ

^๓มาตรา ๑๗ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) ดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนอธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

ฯลฯ

ฯลฯ

๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

นายกรัฐมนตรีเพื่อ นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์
ต่อไป ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๘^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน
สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จਾਲะ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๐

มาตรา ๒๘ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและ
การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้อธิการบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง เว้นแต่การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ
๑๐ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้รัฐมนตรีนำเสนอ นายกรัฐมนตรีเพื่อ นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่

ก.พ.อ. กำหนด